

Táti Halzer

www.tat.hu

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

XXVII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2016. SZENT MIHÁLY HAVÁBAN

**Folyamatban lévő
önkormányzati
beruházások, pályázatok**

3. oldal

**Újabb közösségi
intézmények felújítása,
korszerűsítése**

5. oldal

**Újra választották a Táti
Mindenszentek Plébánia
Képviselőtestületét**

8. oldal

Zenészeink Erdélyben jártak

11. oldal

Szeptember

Kardos Mihály plébános atya gondolatai

Jönnek az EMBEREK hónapjai – szeptEMBER –, de hát itt is kell kivételnek lenni (október). A tél felé tartó hónapok *emberek* néven való összefoglalása azokból az időkből, ill. azokról a területekről származik, ahol a nemeket így különböztetik meg: *emberek, asszonyok*. Az emberek jelentik a férfiakat, s a férfiak keménysége utal az *emberek* hónapjainak hidegebbé válására. Szeptember elején már megjelenhetnek az első fagyok és szeptember végén Petőfi már látta a havas „bérci tetőt”; ám manapság az időjárás már nem kiszámítható úgy, mint régebben.

A szeptember a *Julián* és a *Gregorián* naptár 9. hónapja. Krisztus előtt 8 óta 30 napos (korábban többféle volt napjainak száma). Jelentése: *hetedik* – régi római naptárban elfoglalt helyére utalva; a zenei élet *szeptim*-ként ismeri, a prím-től számítva.

E hónap magyarországi *névváltozatait* a 15.-16. századi kódexek és más, későbbi feljegyzések tartalmazzák. *Szent Mihály* hava; *Szölőszedő* hó; *Mérték* hava; *Mérleghava*. A Habsburg birodalom területén egy ideig *Őrangyalok* havának is nevezték; első vasárnapján ünnepelték az Őrangyalokat, amit I. Lipót kérésére engedélyezett a pápa. A *Regélő Földanya* havának nevezi. *Kisasszony* havának is nevezik, Szűz Mária születésnapjára utalva

(szept. 8); búcsújáró helyeken (Máriapócs) kiemelt ünnep.

Szeptemberben, gyerekek, iskolába menjetek...

Van, aki szívesen várja és van, aki elvontatná az iskolát valami bozótba, hogy ne lehessen megtalálni. Mindnyájukat

– iskolásokat – a Szentlélek segítő oltalmába ajánljuk.

A *bányásznapot* vidékenként más-más időpontban tartották. 1951-től ünnepelték egységesen szept. 1. vasárnapján – az 1919 szeptember 6-i tatabányai sortűz áldozatainak emlékére. *Táton* *sztent* Borbála napján (dec.

4), *Tokodon* augusztus 1. vasárnapján tartunk megemlékezést a szénbányászokról (1942-ben aug. 1. vasárnapján temették el Tokodon azt a 37 tokodi bányászt, akik az Erzsébet-aknai sújtólég-robbanásban haltak meg, több, mint ötvened magukkal).

Az *őszi nap-éj egyenlőség* is szeptemberben van, ez évben (2016) 22-én 14 óra 21 perckor (UT).

Szűz Márián kívül többeknek is ebben a hónapban van a *születési évfordulója* – Isten éltesse Mindnyájukat! Isten éltesse a szeptemberi *névnaposakat* is! A katolikus naptárak a sok név között a nevük előtti *Szt*-vel jelzik a *szenteket*. Egy-egy napon más nevekkkel is osztozni kell, de nyugodjunk bele, mert *sztent Mihálynak* főangyal léteire is osztoznia kell a hónap 29. napján főangyal társaival, *Gáborral* és *Rafaellel*; a *lova* azonban nincs megkötve: nyargal minden nap, egész éven át.

Többször elhangzott az aratás után: az *ország kenyere* biztosítva van. Az *ős* megérleli a többi táplálékot is, ételnek, itálnak válót. Kenyerünk biztonsága mellett vigyázzunk *nemzetünk biztonságára* is!

Isten áldja meg Tát népét az egyetértés és együttműködés áldásával!

Szent Mihály-napi hagyományok

Szeptember 29. Szent Mihály napja

E nappal kezdődött az úgynevezett *kisfarsang ideje*, a *lakodalmazások őszi időszaka*, ami *Katalin* napjáig (november 25.) tartott.

Ez a nap a gazdasági év fordulója. A pásztorok ilyenkor adtak számot a rájuk bízott jószágokról. A hagyomány szerint Szent György napkor legelőre hajtott állatokat Mihály napján hajtották vissza a falvakba. Ezért ekkor számoltatták el, szegődttették

újra a pásztorokat, ekkor fizették ki őket.

Sokféle időjárással kapcsolatos szólás, közmondás ismeretes Szent Mihály napra vonatkozóan. Az *Ipoly menti falvakban* úgy tartották, ha a fecskék nem repültek el eddig a napig, akkor hosszú ősre lehet számítani: „Ha Szent Mihálykor még itt van a fecske, karácsonyig vígan legelhet a kecske”. A pásztorok az állatok viselkedéséből jósoltak az időjárásra. Ha Szent Mihály éjszakáján a juhok vagy a disznók összefeküdtek,

hosszú erős telet vártak, ellenkező esetben enyhét. A természeti változások napja: megszakad a fű gyökere, megszűnik a mézelés, a halak zöme a víz fenekére húzódnak.

Szent Mihály arkangyal ünnepe.

A hagyomány úgy tartja, Szent Mihály a túlvilágra költöző lélek bírója, kísérőtársa. Ezzel függ össze a hordozható ravattal Szent Mihály lova elnevezés is. Torockó népe szakrális szemlélete szerint a halál és

temetés Szent Mihály gondviselésében inkább *menyegző*, mint *fekete gyász*. A halottnak őszi szegedi hiedelem szerint Szent Mihály a vőfőlye, ő kéri ki és viszi a menyasszonyt, az emberi lelket az örök menyegzőre, Urának örömébe. Az ő oltalmára bízzák, amikor a Szent Mihály lova néven emlegetett ravatalra téve, utolsó útján a sírhoz kísérik. Tápai szólás szerint aki meghalt, azt mögrúgta a Szent Mihály lova. Az eszköz és kifejezés egyébként országsgazte ismeretes.

Táti Értéktár

A Tát Települési Értéktár bizottság a tavalyi évben három helyi értéket vett fel a Helyi értéktárba. A táti szigeteket, a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekezt és a Táti Porcelán Babaklubot. Sikerenk könyvelhetjük el, hogy ezekből sikerült a megyei értéktárba is bejuttatni a szigeteket és a zenekart, így nekik a megyén keresztül nagyobb nyilvánosság jut. Sajnos a Porcelán Babaklub még nem kerülhetett be, de reményeink szerint később ez is megoldódik. Idei terveink között szerepel a mogorósi út melletti kápolna, a Nemzetiségi Asszonykórus és a mazsorettek helyi értéké nyilvánítása, és persze a megyei értéktárat is megcélazzuk. Bár nem közvetlen feladata az Értéktári Bizottságnak, de jó hír, hogy 2016 szeptember 24-én a szüreti mulatság előtt, 15 órakor átadjuk a faluház épületét.

KOSTYÁL JÁNOS

Folyamatban lévő önkormányzati beruházások

Jelenleg folyamatban van a Depóhoz bevezető út, a Zola Emil fasor garázssora előtti út – mely egyben a lakótelep kiszolgáló útja is – és a Tát és Tokod határán lévő – a Liszt F., Kálmán I., Lehár F. utcák végénél húzódó – Határ út szilárd burkolattal nem rendelkező szakaszának mart aszfalttal történő burkolása. Járdaeépítés valósul meg a Gyógyszertár és a Kultúrház, Bölcsőde között. A régóta várt újtelepi játszóteret újítjuk fel és a tavaly megkezdett Szőlősor utcai parkot fejlesztjük tovább.

A közelmúltban a kertvárosi közvilágítási hálózatunkat egészítettük ki (Hunyadi utca, kertvárosi ABC mögött). Reményeink szerint pozitív elbírálásban részesülnek a nemrég beadott pályázataink, melyek az orvosi rendelő külső felújítására, a bölcsőde teljes rekonstrukciójára, az óvodák fűtőkorszerűsítésére, a Szeretetotthon és a polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítésére, az ipartelep bővítésére, fitnesspark kiépítésére irányulnak. Térfigyelő kamerákat helyeztünk ki a

város frekventált pontjaira és reménykedünk, hogy egy pályázat útján a kamerarendszer teljes kiépítésére is lehetőségünk adódik!

Bízunk benne, hogy a következő beszámolóban már a projektek eredményes elbírálásáról adhatunk számot!

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Miért sótlan...?

Tájékoztatást kívánunk adni elsősorban azoknak, akik közvetve vagy közvetlenül a közétkeztetésben, gyermekétkeztetésben érdekeltek, tehát csaknem a település egészét érintő kérdésben.

A cikk apropóját adja, hogy az elmúlt hetekben jelentősen változott a közétkeztetés „minősége”, az ételek sótlanok lettek. Ez kicsit idegen a megszokott ízlésünkhöz képest, viszont megfelel a hatályos jogi előírásoknak. Nem titok ugyanis, hogy rendelet tartalmazza a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokat (37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet). Eszerint a közétkeztetésben szolgáltatott ételek sótartalmára a korcsoportonként meghatározott értékeket kell alkalmazni. De nemcsak a

sórtartalmat, hanem az irritáló fűszerek mellőzését, a halak, a máj 10 naponkénti kötelező fogyasztását, a nyers zöldségek fogyasztását a zsiradékok hiányát is előírja a jogszabály. Mindezek összessége alkotja

a nem megszokott ízvilágot, ezért az ételek szokatlan, de jó ízűek és mindenképpen egészségesek. A lényeg az hogy az étel hozzáadott só és cukor nem tartalmazhat. Emellett az ellenőrzések során a nátrium tartalmat is vizsgálják.

Az év során a közétkeztetés végző vállalkozás szakmai ellenőrzésekor a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergomi Járási Hivatalának Népegészségügyi Osztálya (korábban: ÁNTSZ) azt állapította meg, hogy a beküldött mintákban a sóbevitel meghaladja az előírt értéket, amiért a vállalkozót figyelmeztették és felhívták a jogszabályban előírtak betartására.

Ennek lett a következménye, hogy – nem megvárva az esetleges komolyabb összegű bírságot –, az ételek készítésénél szigorúan és következetesen

betartják a főzőkonyhán a megengedett sótartalmat. Ez szokatlan, ízletlenné teszi az ételt, ami természetesen panaszokkal jár együtt. Azonban a vállalkozó jelen helyzetben nem tehet mást, még az ételek mellé sem adhat külön sós, hogy azzal ki-ki saját magának ízesítse az ételét.

A Népegészségügyi Osztály rendszeres ellenőrzése mellett a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) is kontrollálja a közétkeztetést. Ez év elején a minőségvezérelt közétkeztetés program keretében tesztaludit végzése történt a konyhán, melynek összesített eredménye 85 %, azaz jó. Az elküldött szakvélemény szerint a javasolt változtatásokkal a későbbiekben a minősítés során jobb eredmény is elérhető.

DÉRNÉ DR. VARGA KATALIN, JEGYZŐ

Építkezni, lépésről-lépésre

Az elmúlt év legjelentősebb önkormányzati beruházásai a három orvosi rendelő belső felújítása, utcák aszfaltozása és az esővízelvezető rendszer továbbfejlesztése volt. Munka, feladat azonban van bőven továbbra is. Az idej, illetve a közeljövőben esedékes fejlesztésekről, tervekről kérdeztük a táti önkormányzat Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottságának elnökét, Farkas Bélát.

? Köztudott, hogy a táti önkormányzat költségvetésének nagy része a működési költségek fedezésére szolgál. Ennek ellenére szép számmal adódtak az elmúlt hónapokban is önkormányzati beruházások...

– Szerencsére a 2015-ös évben is tudtunk értéknövelő beruházásokat indítani, megvalósítani. Ennek anyagi háttérét az önkormányzat pénzeszközein kívül zömében két forrás biztosította. Egyrészt rendelkezésünkre állt az adóssághozszozolidációban nem részesült önkormányzatoknak juttatott állami támogatás, egy 181 millió forintos tétel, másrészt a Norvég alapból egy csapadékvíz gazdálkodási projektre kaptunk mintegy 300 mFt-ot, de ez a fizikai kivitelezési munkán kívül fedezte az adat-szolgáltatás, felmérés, matematikai modell elkészítésének költségeit is. Az elnyert forrásokat igyekeztünk megfontoltan,

közcélokra fordítani. Több utcát, gyalogjárdát sikerült felújítani, így a Toldi-, Kinizsi-, Nefelejcs-, Vak Bottyán-, Hunyadi utca, a régi és az új Vasút köz, Mikszáth Kálmán utca kapott teljes egészében vagy részben új burkolatot, a Buseck sétányon illetve a templom környezetében az iskola előtt a járdát újítottuk fel, a Szent István utcában járdaépítés volt az iskola és a buszmegálló között. A Zola Emil utcában a garázssor előtt útalap épült. Újtelepen a sportpálya környezetében önkormányzati beruházásnak elkészült a közvilágítás. Ezen kívül a három orvosi rendelő belső épületfelújítása is megtörtént. A Norvég Alap támogatásával, a csapadékvíz gazdálkodási projekt keretében, a város esővíz elvezető rendszerét tudtuk továbbfejlesztetni. A kertvárosi záporvíz tározó tájba illesztése, környezetének parkosítása folyamatban van.

? Mik a jövőre vonatkozó tervek?

– A megszerzett külső segítséget akkor tudja az önkormányzat jól felhasználni, ha nem csak közkényelmi beruházásokra költ, hanem hosszú távú, befektetés jellegű beruházások irányába tesz lépéseket. Ezért fontos az iparterület bővítése, hiszen itt tudnak a helyi vállalkozók letelepedni, bővíteni, újabb munkalehetőségeket teremtve a helyben lakóknak. Az iparterület bővítése azért aktuális most, mert 2014-ben befejeződött az árvízvédelmi töltés építésének II. üteme, miáltal a fejlesztési terület árvízről védetté vált. Az iparterület fejlesztésére jelenleg mintegy 300 millió forintos pályázaton vesz részt az önkormányzat, reméljük, jó eredménnyel. Ha sikerrel járunk, újabb utca megnyitására lesz lehetőség, északkeleti irányban. Mindez hosszú távon további bevételt biztosítana az önkormányzatnak, és a helyi foglalkoztatási arányt is javítaná.

Ezen túlmenően részt veszünk egy TOP-os (Terület-Településfejlesztési Operatív Program) pályázaton, mely – sikeres pályázás esetén – az orvosi rendelők külső felújítási munkáihoz nyújtana forrást, kiegészítve kismértékű eszközbeszerzéssel. Ugyanennek a pályázatnak a keretében szeretnénk az eléggé rossz állapotú kertvárosi bölcsőde épületét is felújítani. A közel-múltban beszerzésre kerültek

újabb díszkivilágítási eszközök is. Szeretnénk a Szent Erzsébet téri (Béke tér) régi, leromlott játszótérét is megújítani.

A kérdéshez kapcsolódva szeretném megemlíteni, hogy évek óta probléma az adóelmaradás. Jelentős összegtől esik el ezáltal az önkormányzat. Ha az elmaradt iparüzési, gépjárműadó bevételek realizálódhatnának, éves szinten egy-két újabb utcát is le lehetne aszfaltozni, szegélyezéssel együtt, vagy más nagyobb fejlesztést eszközölni. További probléma, hogy az általános adózási morálra is rossz hatással van az, ha néhányan folyamatosan nem tesznek eleget közteherviselési kötelezettségeiknek. Mindenképpen köszönetet kell mondanunk a tisztességesen adózó táti polgároknak – a többségben lévőknek – mert nekik köszönhetően tudjuk biztosítani azt, hogy legyen közvilágítás, járható utcáink, rendezett tereink, és gondolkodhatunk felújításokban is.

? A tervezett körforgalmi úttal kapcsolatban mit lehet tudni?

– A körforgalmi út tervei elkészültek, a finanszírozási háttér viszont egyelőre hiányzik (beruházás lebonyolító a Magyar Közút Nonprofit Zrt.). A három településrész találkozási pontjának kulturált, a kívánalmaknak megfelelő kialakítása fontos feladat. Ugyanakkor úgy gondoljuk, hogy az említett terület forgalomátersztó képességének optimalizálása mellett a szomszédos Tátika tér arculatának véglegesítése is része kell legyen a projektnek. A térrendezést követően pedig ki lehetne alakítani egy kerékpárutat a Tátika tértől a 117-es útig, az Únyi patak partján lévő töltés koronáján. Ez a most még hiányzó bekötőút egy kellemes és biztonságos útvo lenne a biciklizók számára.

MILINSZKI M.

(Az írás megjelent az Élet című közéleti folyóirat 2016. augusztusi számában)

Újabb közösségi intézmények felújítása, korszerűsítése kezdődhet el Táton

A város környezeti adottságai mellett ipari-gazdasági területen is jelentős fejlesztésekre van esély

Előbbire a Táti Szigetcsoporthoz vizes élőhelyeinek fejlesztése, utóbbira pedig az ipari park tervezett közművesítése a kézzelfogható példa – mondta dr. Völner Pál. A térség országgyűlési képviselője az elmúlt két év értékelésében kiemelte a családok otthonteremtését támogató CSOK újabb változásait, a Táton és a megyében megvalósult fejlesztéseket és kitért az októberi népszavazásra is.

Az elmúlt években megvalósult energetikai korszerűsítéseket követően újabb közintézmény újulhat meg Táton. A III. Béla Általános Iskola „B” épülete, valamint a Kultúrház és Könyvtár fejlesztése nemrég fejeződött be: a nyílászárók cseréje mellett az épületek hőszigetelő-rendszert kaptak, kicserélték a kazánokat, energiatakarékos világítással látták el az épületeket. A valamivel több, mint 100 millió forintnyi pályázati forrást elnyerő beruházás keretén belül napkollektorokat is felszereltek, tovább csökkentve az energiaköltségeket.

„Tovább kell folytatni a felújításokat, fejlesztési biztosságot támogatni fogom Tát önkormányzatának azt a pályázatát, amelynek segítségével megvalósulhat az óvoda épületének felújítása” – mondta dr. Völner Pál.

A mintegy 70 millió forintos pályázat kapcsán hozzátette: külön öröm, hogy a felújítás mellett az intézmény férőhelybővítése is a pályázat része, mivel ez alátámasztja a

kormány családokat támogató elképzeléseit, azt, hogy a családokban látjuk az ország jövőjét, és az egészséges társadalmi rendszer fenntartásának lehetőségét.

„A személyi jövedelemadó csökkentésével és a családi adózási rendszer bevezetésével több pénz marad a családoknál. A CSOK intézményének létrehozása, illetve a most bejelentett, a támogatáshoz történő hozzájárulás egyszerűsítése a családalapításhoz, illetve a további gyermekvállaláshoz szükséges biztonságos és

ideális háttér kialakításához nyújt segítséget. A kormány a családok megerősítésében látja a nemzet demográfiai problémáinak megoldását, nem a migrációban. Ezek minden magyar embert közvetlenül érintenek, a tátiakat is” – fogalmazott dr. Völner Pál.

Az igazságügyi államtitkár hozzátette, legalább ennyire fontosak a közvetlenül az egyes településeket, illetve szűkebb térségüket érintő fejlesztések. „A fentebb említett intézményfejlesztések mellett az ipari-gazdasági

fejlesztéseken van a legnagyobb hangsúly, bízom benne, hogy a táti önkormányzat által az ipari terület közművesítésére benyújtott, mintegy 260 millió forintos támogatást igénylő pályázat révén e téren is jelentős előrelépés történik a városban” – mondta az országgyűlési képviselő.

Kitért arra is: az ipari fejlesztésekkel párhuzamosan a környezeti értékek megtartására is fokozott figyelem irányul: a Táti Szigetcsoporthoz tartozó élőhelyek és fajok megőrzésére, helyzetének javítására, és bemutatására mintegy 480 millió forintos program indul.

Völner Pál hozzátette, választókerületi szinten nagy előrelépést sikerült tenni az infrastruktúra megújításának területén. A már korábban megvalósított, Esztergom-Budapest vasútvonal felújítási projektet tovább bővítve 2018-as kezdettel a vonal villamosítása is megtörténik. Kiemelte továbbá a 2016-os komplex útfelújítási programot, amelynek keretében a térség főúthálózatának megújulását is sikerült elindítani.

Az október 2-i, kötelező betelepítési kvótával kapcsolatban az igazságügyi államtitkár rámutatott: a népszavazáson való részvétel, a kényszerbetelepítések elleni „nem” szavazat fontos kinyilvánítása annak, hogy mi magyarok mennyire tudunk elvonatkoztatni a pártpolitikai síktól, mennyire érezzük át tudatosan döntéseink ebbéli egyéni és közösségi felelősségét.

„Sikeres népszavazás esetén az Országgyűlés törvényt alkot, mely kötelezi a kormányt, hogy ne térjen el a referendum céljától, a brüsszeli tanács döntései ne írassák felül a magyarok döntéseit, Magyarországnak ne kelljen eltérnie a kényszerbetelepítéseket” – hangsúlyozta a politikus, hozzátéve, hogy a magyar emberek maguk dönthetnek sorsukról október 2-án.

Fafaragás és sakk

– Interjú Szomjú Péterrel

Szomjú Péter amatőr fafaragó első alkotását még 1996-ban a Millecentenáriumi évében láthatták a tátiak, amikor is egy emlékoszloppal tisztelgett a honfoglalás 1100 éves jubileumának. Most – 20 évvel később –, 2016-ban két testvértelepülésünk címerét készítette el az önkormányzatnak. De Péter nemcsak a nyers fával van jó barátságban, hanem egy – többnyire – fából készült „kockás” táblán játszott játékkal, a sakkal is.

? Mikor és hogyan került kapcsolatba a fafaragással?

– 1992-ben kezdtem el komolyan foglalkozni a fafaragással. Tokodon a faluházban indult egy 12 hónapos tanfolyam, erre jelentkeztem. Itt ismerkedtem meg a fafaragás elméleti és gyakorlati alapismereteivel.

Persze nem itt kezdődött a fa iránti szeretetem, tiszteltem. Már a tanfolyam előtt is foglalkoztam annak megmunkálásával, mivel a szakmám esztergályos. Különböző dísz tárgyakat készítettem a lakásunkhoz, kertünkhez, mint pl. gyertyatartó, falilámpa, sőtartó vagy virágtartó. De éreztem, hogy még valami hiányzik, ami még díszesebbé, szebbé teheti a különböző tárgyak esztétikumát. Ekkor ötlött fel bennem a faragás lehetősége, de nem tudtam hogyan induljak el.

? Ki segített végül megtalálni az utat, ehhez a – nyugodtan mondhatjuk – szakmához?

– Elsőként Mechler Péter fafaragót kerestem meg és kértem fel, hogy foglalkozzon velem. Ő tovább irányított a tokodi alkotóházhoz. Ott az esztergomi dr. Kovács József – a népművészet mestere – volt az oktatóm, akit saját mesteremnek is tekintek, ő indított el ezen a pályán. Vezetésével elmélyedtünk a fafaragás rejtelseiben. A tanfolyam elvégzésekor pedig vizsgamunkát készítettünk, ami egy nagy mángorló volt, amelyre a tanfolyam valamennyi résztvevőjének a neve is felkerült. Ez jelenleg is ki van állítva a Micsurin vendéglő előtt.

? A tokodi tanfolyam volt a kezdet. Mi volt ez után?

– Tovább tartottunk a kapcsolatot Józsi bácsival. Különböző munkákat, feladatokat adott nekünk, melyek után mindig kritikusan bírálta el, hogy mit csináltunk jól vagy rosszul, mik a hibák. Ezáltal folyamatosan fejlődtünk és 2-3 év múlva már komoly munkákat sikerült készíteni.

? Az első alkotások közösségekben, alkotótáborokban készültek. Melyek voltak ezek? Hol láthatóak?

– Több alkotótáborban is részt vettem. Az egyik ilyen mindjárt Tokodon volt, ahol a tokodi alkotóház dunántúli kapuját egy hét napos tábor keretében a volt hallgatók részvételével, dr. Kovács József irányítása mellett készítettük el. De a tatai Talentum kézműves szakiskolánál is egy díszkaput készítettünk. Az alkotóház vezetője erdélyi fafaragókat is meghívott, így ismerkedhettünk meg az ő munkáikkal is. Nagy élmény volt számomra, hogy Erdélybe is kijutottam, ahol láthattam az ott élő fafaragók munkáit.

Tagja lettem a Komárom-Esztergom megyei Népművészeti Egyesületnek, amely összefogta a megye népművészeti ágait. Ennek köszönhetem, hogy rendszeresen meghívást kaptam az augusztus 20-i mestersegek ünnepére, melyet a Budai Várban rendeztek. Tagja voltam a táti Duna Művész Körnek is.

? 1996. Millecentenáriumi. Ekkor ünnepeltük a honfoglalás 1100. évfordulóját. Táton is nagy ünnepséget rendeztek. (Csak a krónika kedvéért: Megyei Nemzetiségi Napot tartottunk, pünkösöd előtt néhány héttel. Ekkor kötetett a Buseck-Molln-Tát partnerkapcsolat. 1997-től hívtuk Táti Pünkösdi Napoknak a rendezvényt, a mai „sátras” formájában pedig 2000-től kerül megrendezésre.) Tehát erre az alkalomra egy egyedi alkotással készült. Mi volt ez?

– Egy emlékoszlopot faragtam. Kátai Ferenc polgármester úrnak is nagyon tetszett, ezért ki is volt állítva a rendezvény alkalmával. Sőt, felkért, hogy készítsék belőle kicsinyített másolatokat, melyeket azután átadtak a busecki és mollni testvértelepülések képviselőinek, egy pedig maradt a táti hivatalban. (Ugyancsak a krónikához tartozik, hogy erre az alkalomra faragta meg Mechler Péter Buseck, Tát és Molln címerét, ami ugyancsak a táti hivatalban látható.)

? Bár eltelt két évtized, de látható még valahol az eredeti emlékoszlop?

– Nagyon sokáig ki volt állítva a kertemben. Egy magas beton kúpon, oszlopon volt 3 m magasán. Aki arra járt láthatta. Az időjárás vasfoga sajnos elrohasztotta a diófát. De a felső része máig is megmaradt.

? Nagyon sok címet faragott meg.

– A címerek elkészítésekor próbálkoztam először a figurális ábrázolási móddal. Elkészítettem Kecskemét címerét, ahol születtem, Tátét ahol élek, Nyergesújfaluét ahol több mint 33 évig dolgoztam, Tokodaltáró címerét a hova sok kellemes emlék fűz. Ugyancsak Tokodaltáró számára elkészítettem Magyarország címerét is a trianoni emlékműhöz, illetve annak kicsinyített másolatát. Nyugdíjba vonuló munkatársamnak pedig a borívó tüzparancsolatát faragtam fába.

? 20 év telt el a Millecentenáriumi emlékoszlop óta és most ismét két alkotásával gyarapodott a táti hivatal és ezzel a táti lakosok.

– Turi Lajos polgármester úr kért fel, a Buseck-Molln-Tát partnerkapcsolat 20 éves jubileumára, hogy faragjam meg a másik két testvértelepülés Ebed és Kaplony címerét.

? Munkáiban leginkább az tükröződik, hogy az alkotásokat

nem egy másik, művészibb szintre szeretné emelni, hanem inkább – amint eredeti célkitűzésében is megfogalmazta – a „hétköznapi” tárgyakat szeretné szebbé, díszesebbé tenni. Úgy gondolom alkotási ezáltal mindenképp ember közelebbé, „életrevalóbbá” válnak.

– Munkáimmal azon voltam, hogy örömet szerezzek a családomnak, barátaimnak, ismerőseimnek. Első munkám Szabolcs fiamnak az osztálytábló kerete, majd követte Alexandra lányomé, melyek a tokodaltároi általános iskolában és a Szalézi-Irinyi Középiskolában találhatók. Készítettem tükörkereteket barátaimnak.

? Hol voltak kiállításai?

– Eddig kétszer volt kiállításom a táti galériában, illetve az esztergomi vár Rondella különtermében, a megye több kézművesével közösen. Önálló

kiállításom 2012 augusztusában volt Tokodaltáron.

? Várható-e újabb kiállítás?

– Alkotásaim többsége családtagnak, barátoknak van, hiszen nekik készítettem vagy ajándékoztam, így a 2012-es tárlatra is „kölcson” kellett kérni azokat, amit őszintén szólva nem szeretnék még egyszer megtenni. Viszont néhány év és elérkezik a nyugdíj. Úgy gondolom, akkor több időm lesz, sőt szeretnék is többet foglalkozni a fafaragással.

? Nemcsak fafaragással, de a népművészet más ágaival is megismerkedett.

– Igen, még az alkotótáborok alkalmával volt ez. Az ember ott óhatatlanul találkozik a népművészet más ágaival is. A tokodi tábor alkalmával ismerkedtem meg a gyékényfonással és a szalmafonással. Ez utóbbi

tett rám nagyobb benyomást. Ennek hatására utaztam el Törökszentmiklóásra, ahol szintén tábori kereteken belül mélyültünk el a szalmafonás világában. Meg kell említenem Sülye Károlynét, Klárit aki egyben a városi művelődési központ vezetője volt, aki összefogta az országban élő valamennyi szalmafonót és biztosította a szakmai fejlődésünket.

? A másik nagy hobbi a sakk. Vagy talán ez több is annál, hiszen egy életen át elkísérte.

– Imádom a sakkot, no meg a rejtélyfejtést is. Hét éves korom óta sakkozom és szinte a kezdetek óta sportszerűen. Az Annavölgyi Bányászban sakkoztam. Sőt fociztam is. A hétvégéim úgy teltek, hogy délelőtt sakkoztam, kettő órákor meg már ott ált a busz, hogy induljak focizni, az annavölgyi – akkor megyei – csapatban.

Később a viscosában kaptam állást, az ottani OB 2-es csapatban is sakkoztam. A sakk elkísért egész életemen át. Első osztályú minősítem is volt. Jelenleg is sakkozom. Az utóbbi években a Táti Sakk szervezésében is aktívan részt veszek. És persze faragok is nekik! Akik tesznek azért, hogy ezek a sakk versenyek rendszeresen megrendezésre kerüljenek, azoknak mindig faragok valami emléket. Így készült el többek között Karva és Lábatlan címere is.

? Ennyi tevékenységhez biztos és szerető családi háttér is kell.

– Ez mindenképp így van. Sokat köszönhetek feleségemnek, aki tanárnő és a tokodaltároi művelődési házat is vezeti. Két szép gyermekem van, akikre büszke vagyok, Alexandra és Szabolcs és idén született Kristóf unokám.

HÁMOS

Író- Olvasó találkozó

Bizonyára mozgalmas időszak előtt állt Szepesi Zsuzsanna költő, akit a 87. Ünnepi könyvhét keretében köszönthettünk a táti Kultúrház és Könyvtárban, hiszen számos bemutatót, dedikálást tartottak ország-szerte ezekben a napokban. A közelmúltban jelent meg „Az ősz játéka” című verseskötete melyből ízelítőt kaphattak az olvasók. Nagy élmény volt a költő személyes tolmácsolásában hallgatni költeményeit, illetve ezekkel kapcsolatos gondolatait. A könyvbemutatóra elkísérte őt Horányi László színművész, aki egy – zenés-lírai összeállítással örvendeztette meg a közönséget. Szepesi Zsuzsanna bár most Pomázon él, Tokodot vallja szülőfalujának, hiszen ott töltötte gyermekéveit. Talán a tátiak is többen

találkozhattak már verseivel a Tokodi Kopogtatóban, vagy az Egyházi Hírlevelekben. De, talán azt kevesen tudják, hogy számos írása, meséje jelent már meg különböző antológiákban, és több önálló verses kötettel is rendelkezik. Polgári foglalkozása pedagógus (két tanári diplomával is rendelkezik), közel negyven évig tartott tanári pályafutása, melyet hivatásának tekintett. Most fiatal nyugdíjasként még több időt szentelhet a költészetnek. (Verseskötetei: *Helyettem; Vörös-sárga nyár; Üzenet; Foszlányok; Semmibe néző; Mélységek fölött; Az ősz játéka*)

PAPPNÉ A. E.

Szeptembertől újra szombaton is várja olvasóit a könyvtár!

A hagyományos könyvtári szolgáltatások (kölcsonzés, helyben olvasás) mellett továbbra is igényelhető a könyvtárközi kölcsönzés. Ha a tanulásához, kutatásához, munkájához kerecsent dokumentumokat könyvtárunkban nem találja meg, kérésére az eredeti anyagot vagy annak elektronikus másolatát annak könyvtárból beszerezzük, Önnek csak a postaköltséget kell fedeznie. Ebben az évben, ez ideig kb. háromszáz kötettel gyarapodott állományunk. Könyvtárunkban – az NKA támogatásával kapottakkal együtt – 84 féle újság, folyóirat is megtalálható. Szeretettel várjuk régi és új Olvasóinkat!

Ezúton is felhívánk a figyelmet azoknak, akik már régebben kölcsönöztek ki könyveket (nyár elején vagy még tavasszal) és esetleg a nyáron erről teljesen megfeledkeztek, hogy mielőbb

látogassanak el hozzánk! Több gyermek is van köztük, kérjük a szülőket is, hogy figyelmeztessék erre őket! (A kölcsönzési határidő könyvtárunkban egy hónap ami, ha szükséges meghosszabbítható.)

A könyvtár nyitva tartása: *kedden és csütörtökön 10-16-ig; szerdán és pénteken 14-18-ig; szombaton 9-12-ig.* Beiratkozási díj: 500,- Ft; kedvezményes díj: 250,- Ft (diák, nyugdíjas, GYESen lévők, munkanélküliek, pedagógusok) 14 éven aluliaknak és 70 éven felülieknek díjtan!

Figyelmükbe ajánljuk a könyvtár melletti Teleház szolgáltatásait is: számítógép és internet használat, fénymásolás, nyomtatás, scannelés, laminálás, spirálozás, fax-használat, névjegykártya készítés. A *teleház nyitva tartása: hétfőn 10-16-ig; kedden és csütörtökön 8-16-ig; szerdán és pénteken 10-18-ig.*

A magyar katolikus egyházközségi képviselőtestületek intézményes tevékenysége világviszonylatban elsőként, már a múlt században részt vett a keresztény élet szolgálatában. Az Egyházban, a világiak mindenkor számon tartott apostoli hivatása jutott hatékonyan érvényre a lelkipásztorok mellett működő képviselőtestületek munkájában. *Csernoch János* esztergomi bíboros hercegprímás idejében kezdődött meg működésük szervezett irányítása. 1929-ben próbaidőre, majd 1939-ben véglegesen érvénybe lépett az egyházközségi képviselőtestületek „*Igazgatási Szabályzata*”. A II. Vatikáni zsinat szellemében, valamint az 1983-ban megjelent új törvénykönyv előírásai szerint az Igazgatási Szabályzat átdolgozásra szorult. Az átdolgozott Szabályzat 1984-ben elkészült és próbaidőre került bevezetésre. A próbaidő tapasztalatai nyomán, a közben történt jelentős változásokat is figyelembe véve, a Magyar Katolikus Püspöki Kar 1992. decemberi konferenciáján véglegesen jóváhagyta a „*Magyarországi Katolikus Egyházközségi Képviselőtestületek Szabályzatát*”.

Az újonnan megválasztott képviselőtestület tagjai (**Kardos Mihály** plébános mellett, aki hivatalból elnöke a testületnek): **Aranyosi József** (gondnok), **Aubéli Józsefné**, **Drahs László**, **Farkas Magdolna** (liturgiafelelős), **Hajdú Sándor** (gondnok), **Dr. Horváth Sándor** (jegyző), **Dr. Marosi István**, **Dr. Mosonyi Anna**, **Pédl József**, **Prantner Imre**, **Rózsahegy László** (világi elnök), **Torma István** (könyvelő).

Süllei László érseki általános helynök, 2016. május 10-én kelt levelében a benyújtott dokumentumok alapján, a fent felsorolt, szabályosan megválasztott személyeket öt évre a testület tagjává kinevezte, illetve választásukban és tisztességükben megerősítette.

Újra választották a Táti Mindenszentek Plébánia Képviselőtestületét

A világi elnök Rózsahegy László lett

A Magyarországi Egyházközségi Képviselőtestületek Szabályzatában foglaltak alapján az egyházközségi képviselők 18 év feletti és 70 év alatti személyek lehetnek. Mivel az előző testület felállása óta többen is átlépték a felső korhátárt, ezért újraválasztották a Táti Mindenszentek Plébánia Képviselőtestületét. Elnöknek Rózsahegy Lászlót választották.

Kardos Mihály plébános 2016. július 10-i plébániai hirdetésében köszönte meg az előző testület tagjainak munkáját: „Az előző egyházi testület azon tagjaiért, akik koruknál fogva (vagy egyéb ok miatt) nem kerültek be az új testületbe, mindenekelőtt Istennek adunk hálát és nekik is megköszönjük egyházközségünkért végzett áldozatos munkájukat: *Szabó Mihálynak* (világi elnök), *Mechler Jánosnak* (gondnok, templomatyja), *id. Szachán Jánosnak*, *Barina Antalnak* (égbe küldjük üzenetünket), *Schmidt Lászlónak*, *Szabó Imrének*, *Bárány István* *nak*, *Farkas Bélánénak*, *Keil Józsefnek* és *Turi Lajosnak*.”

Az egyházközségi képviselőtestület feladata, hogy a plébániai közösség célkitűzéseit, Istentől és az Egyháztól kapott küldetésének szellemében előmozdítsa. Feladata a templommal és egyházközséggel kapcsolatos döntések meghozatala, ugyanúgy mint az önkormányzati képviselőtestületnél a településsel kapcsolatban.

Az egyházközségi képviselőtestület *világi elnöke* az egyházi elnök (plébános) mindenkori helyettese a testület ügyeiben. Annak akadályoztatása esetén összehívhatja a gyűlést, azon elnökölködhet, ott neki kell eldöntenie, hogy nyilvános vagy titkos szavazással döntsön-e bizonyos kérdésekben. Joga közvetlen írásos felterjesztést küldeni az esperesnek vagy a püspökségnek. Kötelessége meghallgatni a hívek panaszait vagy kívánságait. (Megtisztelő hely illeti meg az egyházi ünnepélyeken.)

A Táti Mindenszentek Plébánia Képviselőtestületének *világi elnöki* tisztségét ezennel **Rózsahegy László** tölti be. Lászlótól nem áll messze sem a „közszereplés” – hiszen 1994 és 2002 között, két cikluson keresztül is önkormányzati képviselő volt –, sem egyházi tisztség viselése.

Családi neveltetése révén már óvodás kora óta rendszeresen jár szentmisére és korán megismerkedett a vallással. Hét éves korától az általános iskola befejezéséig rendszeresen

ministrált. Az általános iskola befejezése után az esztergomi Temesvári Pelbárt **Ferences Gimnázium** tanulója volt. Ekkor – tanulmányai végett – már csak vasárnaponként ministrált. Még a ferencesekhez járt, mikor a Borsa atya felkérte őt áldoztatásra és később meg is kapta a püspöki engedélyt a szentségek szolgáltatására. A ferenceseknél töltött éveitől – mint több osztálytársa – elgondolkodott a papi hivatáson, de végül nem választotta azt. A világi vonulaton viszont tovább szolgálta Istent. A gimnázium befejezése után mindjárt egyházközségi tagságával segítette a táti egyházközség munkáját, melynek tagja a mai napig is. A gimnázium után a dorogi gyógyszergyárban kezdett dolgozni. Közben Budapesten elvégezte a vegyipari szakközépiskolát, letette a technikus vizsgát. A kilencvenes évek elején a Pázmány Péter Katolikus Hittudományi Akadémia levelező tagozatára járt három évig.

Két gyermeke van. Lánya jogász, aki a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jog és államtudományi karán végzett. Ő most az Emberi erőforrások Minisztériuma Jogi főosztályán dolgozik. A fia is a ferenceseknél tanult, majd a Balassában végzett pénzügyi szakot és jelenleg a NAV-nál tevékenykedik. Felelőségek közzéadás, a kormányhivatal egészségbiztosítási osztályának munkatársa.

HÁMOS

A Pünkösdi Napok után nem sokkal, június 8-án már a Musik-land Utazási iroda által szervezett délutánon találkozhattak a tátiak dalköreinkkel és egy finn vendég kórossal a táti Kultúrházban.

Június 11-én a Lábatlani nyitott pincék rendezvényen öregbítették Tát és saját hírnevüket a fiúk. Pincéről pincére járva, egy-egy sváb dallal, pincenótával vagy bordallal kedveskedtek a pincegazdának és vendégeiknek. Itt, többek között olyan kitűnő zenészekkel énekelhettek együtt mint például Móger Péter és Miroslav Navracic harmonikaművész, vagy Dániel Béla és cigányzenekara.

Június 25-én a Táti Porcelán Babaklub 10 éves jubileumi nyitó ünnepségén szerepelt mindkét csapat, majd este a Német Nemzetiségi Fúvószenekar zenéjét hallgatva várták a lampionokkal felszerelt csónakokat. Az egyik csónakból Mechler Ferenc lépett ki, vállán az elmaradhatatlan harmonikával. A gyönyörű dallamokra gyorsan csoportosultak körülötte az emberek, a férfi illetve női kórus tagjai és szünni nem akaró nótázás vette kezdetét.

Másnap a Máriahalmi Német Nemzetiségi Dalkör nemzetiségi délutánjára voltak hivatalosak a hölgyek. A műsor után a szabadban felállított sátor alatt

Ismét dolgoz nyár kórusaink életében

Bár az asszonykórus nyáron elvileg nem tart énekkari próbákat, de a számos meghívás miatt fellépések előtt összejöttek egy-egy szép dalcsozor összeállítására. A fiúk nem hagytak ki egyetlen csütörtöki próbát sem, hisz náluk nem csak fellépésekre való készülődés, de a rendszeres közösségi együttlét is fontos szempont. Legyen így vagy úgy mindkét csoport rengeteg meghívásnak tett eleget a nyár folyamán.

megvendégelték őket a nagy üstben főzött finom pörkölttel, majd a fúvósok zenéjére táncra is perdültek.

Július 30-án a Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat tartotta a minden évben megrendezésre kerülő „Falusi Búcsú”-t a Német Nemzetiségi Tájház udvarán. Örömmel fogadták el a hölgyek a meghívást. Július 9-én a felvidéki testvértelepülésünkön, Ebeden megrendezésre került Bornapokon vett részt a Férfikórus, ahol természetesen bordalok és pincenóták voltak repertoáron.

Augusztus 6-án az Esztergomi Német Nemzetiségi Önkormányzat sváb ételkóstolóval egybekötött Folklor Délutánján énekelt mindkét kórus a Széchenyi téren. A műsor után a német nemzetiségi sátorban régen gyakran készített, mára már talán feledésbe merült receptek alapján készült sváb

ételeket kóstolhattak. Régen mindenki tartott állatokat és minden háztartásban volt veteményes kert, így az ételeket mindig a ház körül megtalálható alapanyagokból készítették: burgonyából, babból, káposztából, húsból és saját készítésű tésztából. Az esztergomiak felidéztek gyermekkorunk ízeit a babos tésztával, a dinsztelt káposztával tálalt krumplinudlival/schupfnudel/

és a disznóölések után gyakran készített paradicsomos kolbászszal./prodwurst tungel.

A nyári fellépések sorát augusztus 20-án a Férfikórus Szent István-napi megemlékezésen való közreműködése zárta. De pihenőre nem sok ideje maradt egyik kórusnak sem. Az előttük álló ős és tél ugyanilyen sűrű „menetrenddel” várja őket.

SCHMIDT GÉZÁNÉ, HÁMOS

20 éves jubileumi tagság a Táti Bányász Nyugdíjas Klub életében

A „Táti Bányász Nyugdíjas” klub 1996. novemberében alakult igen nagy létszámmal. A klub 20 éves lesz, ezért számunkra jeles dátum a 2016-os év november hónapja.

Jelenlegi létszámunk 54 fő, ebből 5 fő vezető, melynek elnöke Istvánfi Jánosné. Minden hónap utolsó csütörtökén

összejövetelt tartunk. Ezeket a napokon megünneplésre kerülnek a farsang, a név- és születésnapok, házassági évfordulók,

nő- férfinap, anyák napja, szüret, idősök napja, bányásznap és a karácsony is. Nyáron a fürdés a programunk. Ezen kívül helyi rendezvényeken is rendszeresen részt veszünk (énekkari hangverseny, szerzői est, nemzetközi kórustalálkozó, Orbán nap, Pünkösdi napok, Richter nap, különböző kiállítások, seregszemlék). Oklevelet is kaptunk az előadások alkalmával. Jelenleg is jó kapcsolatot ápolunk a város vezetőivel, környékbeli klubtagokkal (Dorog, Csolnok, Tatabánya, Szomor),

valamint testvérklubokkal (Ebed, Naszvad). Az énekkar jelenlegi létszáma 20 fő.

Köszönet az akkori alapító tagoknak, akik nagyon jól döntöttek, hogy a klub még jelenleg is működik a nehézségek mellett. Tagjaink kitartóak és aktívak. Kívánunk erőt, egészséget, hosszú és tartalmas életet minden klubtagunknak a klub nevében, mert hamarosan 20 éves jubileumot ünneplünk.

TÁTI BÁNYÁSZ NYUGDÍJAS KLUB
VEZETŐSÉGE – KECSKEMÉTI
ATTILÁNÉ, KULTURÁLIS VEZETŐ

Horvátországi utazással búcsúztak a nyártól

Mozgalmas nyár és ősz a Mazsorették életében

2016 nyara is rengeteg fellépést, szereplési lehetőséget hozott a Táti Mazsorett és Formációs Táncsoport növendékeinek. A csoport idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Ebből az alkalomból került megrendezésre a Pünkösdi Napok keretein belül az a jubileumi gálaműsor, amelyben a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekarral közösen léptek a nagyszámú közönség elé május 13-án.

Június 11-én Esztergomban szerepeltek a kadét „A” és „B” csoport tagjai a Praktiker Csalládi Napon. Tésán falunapot tartottak, Táton Szent Iván éjt ünnepeltek június 25-én, mindkét helyszínen táncoltak

a lányok, előbbin a felnőttek utóbbin minden csoportunk. Július 9-én szlovákiai testvértelepülésünkre Ebedre látogattak a nagylányok. A Bajóti Falunapot július 23-án tartották, a csoport már másodszor kapott

meghívást az eseményre, melynek eleget is tettek a Kadét „A” növendékei. Rendszeresen fellépnek a felnőtt csoport tagjai a Budapesten megrendezésre kerülő Fundamenta Gálán, július 30-án a Papp László Sport

Arenában hatalmas élmény volt színpadra állni. Az augusztus 1-4-ig szervezett mazsorett tábor nem Búbánatvölgyben, hanem rendhagyó módon Táton zajlott, a kertvárosi iskola épületében. Augusztus 27-én Esztergomban két helyen is bemutatkozhattak a csoport tagjai. A Csolnoki Fúvószenekarral adtak közös műsort a Közbiztonsági Napon, valamint az Aranyhalas Tanya rendezvényén. Szeptember 5-én horvátországi turnéra indultak a felnőtt mazsorették és formációsok. A festői szépségű Brac szigetén rendezett nemzetközi fesztiválon léptek fel, képviselték városunkat. A csoport tagjai köszönik az utazáshoz nyújtott támogatást Tát Város Önkormányzatának, Buseck testvérvárosunkból Hans Dieter Ottersbachnak és mindenkinek, aki valamilyen módon hozzájárult ahhoz, hogy ez az utazás létrejöhesse. Október 1-jén a Csolnoki Fúvószenekar Latin Varázs című koncertjére hivatalosak a felnőtt mazsorett és formációs csoport táncosai. Három produkcióval lépnek színpadra, minden érdeklődőt sok szeretettel várnak a szervezők!

SCHALK TÍMEA

A közeli helyszínnek köszönhetően a legfiatalabbak is bátorkodtak részt venni az „ottalvós” táborban. Minden egyes alkalommal az a célunk, hogy a 4 különböző korosztályt közelebb hozzuk egymáshoz. Ennek megvalósulását pedig a korosztályok vegyes csapatban való együttműködésével segítettük. Kicsiknek és nagyoknak együtt kellett koreográfiát csinálniuk,

különböző versenyeken helyt állniuk, ezzel erősítve saját csapatukat. A napi 3-5 óra edzés mellett sorversenyt is rendeztünk és sok szabadidőt is kaptak a növendékek. Ezekben a szabad órákban készültek a csapatok koreográfiái, amelyeket a tábor záró estjén adhattak elő. Az előadások elképesztőek voltak, minden csapat kiemelkedően kreatív volt ennek a feladatnak a

Az iskolában táboroztak a mazsorették

Mazsorett táborunknak az idén a tát-kertvárosi általános iskola adott helyet. A harmadik alkalommal megszervezett 3 napos csapatépítésnek idén még nagyobb sikere volt, mint eddig.

megoldása és kivitelezés során. Hatalmas sikert aratott a gyerekek körében a világító botos program, ahol világító karkötőket erősítettünk mindenki botjára és a tábor minden tagja együtt csinálta a különböző porgetéseket és mozdulatokat. A változatos programoknak köszönhetően senki nem unatkozott a 3 nap alatt. Köszönet illeti Filip Marika igazgatónót

a rengeteg segítségért, amit a tábor létrejöttének érdekében nyújtott. Köszönet jár továbbá a Farkas Pékségnek és a Pingvin fagyizóknak is a támogatásért. Ezen kívül köszönjük mindenkinek, aki valamilyen formában hozzájárult ahhoz, hogy ilyen sikeres tábor tudjunk lebonyolítani. Reméljük jövőre is ilyen sikerünk lesz.

SZABÓ NOÉMI

Tudta-e?

Avagy miért járassuk gyermekünket zeneiskolába?

A Táti Walzer előző számában indítottuk útjára „Tudta-e? Avagy miért járassuk gyermekünket zeneiskolába” sorozatunkat. Az első alkalommal példákat írtam külföldi tudósok és a zene kapcsolatáról... talán volt egy magyar is.

Arra gondoltam a folytatásban két részre bontanám a témát. Az első pár részben magyar tudósokról írnék, akik zenével is foglalkoztak. Később arról hoznék példákat, hogy mi ihlette meg őket, sokszor véletlenül az életből véve a példát. Néha milyen véletlen adott a világnak sok-sok felfedezést. Nézzük az első részt: A tudósok és a zene kapcsolatát keresve megállapíthatjuk, hogy kiemelkedően sok muzsikussal volt az orvosok között. Pernye András, aki a régi Ki-mit-tud? műsorból ismerhetünk, mondta:

„Régen az orvosok koncertképes hegedűsök voltak. Ma már nem, de ez nem használt az orvos tudományának.” Ilyen volt pl. Bolyai Farkas. Nagyon kedvelte a zenét, a zenei humort. Egyik kedvenc elfoglaltsága a kortársak és régebbi mesterek szerzeményeinek alapos, zeneelméleti tanulmányozása volt. Ennek kapcsán gyakran tartott zeneelméleti előadásokat, de zenei magánórákat is adott.

BAKOS FERENC

Zenészeink Erdélyben jártak

Megyei értékként utazott Partiumba és Székelyföldre a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar

Fúvószenekarunk tagjai útban Kaplony felé, az autóbusszon értesültek a Komárom-Esztergom Megyei Értéktár Bizottság június végi döntéséről, mely szerint a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar bekerült a megyei értékek sorába. A hírt kitörő tapssal fogadták a zenészek. A bizottság döntésének megalapozottságát az alábbiak is igazolják.

Tátnak már az előző századfordulón volt zenekara, melyet 1930-ban a perbáli Pregitzer Mátyás, mint képzett zenész vezetett. Később Őt a táti Keil Mihály követte, aki 1960-ig dirigálta az együttest. Az akkori helyi vezetés támogatásának hiánya miatt a zenekar feloszlott. Ekkor a zenekar öt régi

tagja a sok évtizedes kottákat ládákbba csomagolta és titkos helyre elzárta. Megegyeztek abban, hogy csak akkor lehet azokat újra elő venni, ha a táti dalok tolmácsolására alkalmas zenekar alakul újra a faluban. Hosszas szervezőmunka után a 25 évig lezárt ládák az „ötök” egyikének, Hauber Ferencnek a padlásáról kerültek le és nyíltak meg.

Az 1985. október 1-jén megalakult Német Nemzetiségi Fúvószenekar, karmestere Bulhardt Vilmos volt, aki a régi kottákban őrzött dallamokat a 25 tagú zenekar hangzásának megfelelően átírta. Táton és a környező településeken lakó, nagyrészt német nemzetiségű zenészek fő feladatuknak a német nemzetiségi zenekultúra ápolását, a mai német

zeneszerzők műveinek bemutatását, a lakosság szórakozási igényeinek magas szintű kielégítését tekintették és tekintik ma is.

A zenekar első minősítésére 1985. december 15-én, önálló hangverseny keretében került sor, ahol a zsűri „Aranydiploma” minősítéssel jutalmazta az együttest.

Bulhardt Vilmos 1988. január 8-án bekövetkezett halála után Földi János vette át a zenekar irányítását. Az 1989. március 8-i minősítő hangversenyen a zsűri a zenekart a nemzetiségi együttesek kategóriájában, az országban elsőként „Kiemelt Aranydiploma” minősítéssel jutalmazta. 1991-ben, a Pilisvörösváron megrendezett VIII. Országos Német Nemzetiségi Fúvószenekari Fesztiválon a

fúvószenekar kiemelt második helyezést ért el. Az együttes megkapta a Magyarországi Németek Szövetségének különdíját is.

1995. szeptember 27-én a fúvószenekar tagjaiból megalakult a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület. Az együttes karmestere ettől kezdve több mint 20 éven át Zagyi István.

A zenekarnak nagyon sok hazai és külföldi szereplése volt. Hazaiak közül kiemelkednek a Megyei Nemzetiségi Hét nyitórendezvényei, a Budapesti Országos Sváb-bálok, fúvószenekari szemlék és találkozók, nemzetiségi fesztiválok. Az együttes fontos szerepet tölt be Táti Város zenei-kulturális életében. Állandó résztvevői a helyi ünnepeknek, rendezvényeknek. A már hagyományos Újévi hangversenyeik során mindig kicsinek bizonyul a Táti Kultúrház.

Zagyi István magas szintű szakmai irányításával a fúvószenekar 2000-ben nemzetiségi kategóriában „KIEMELT – ARANY” minősítést kapott.

Nagy sikerrel szerepelt vezetésével a fúvószenekar külföldön is. Az espoo-i polgármester meghívására 1997-ben Finnországban jártak. 2004-ben Dél-Tirolban, a St. Leonhard településen megrendezett Grand Prix versenyen az első helyezett harmadik helyezést érte el irányításával a fúvószenekar. 2006-ban a Sliemai Filharmónia Társaság meghívására az Európai Unió legkisebb tagállamában, a csodálatos szépségű Máltán vendégszerepeltek a mazsorett csoporttal együtt. 2010-ben szintén a mazsorett csoporttal közösen az olaszországi Magione-ba utaztak.

A fúvószenekar 2006-ban kapott először meghívást a Bad Schlemában megrendezésre kerülő Európai Fúvószenekari Fesztiválra, ahová minden évben 12 országból egy-egy zenekart hívnak meg. Tavaly szeptemberben már ötödik alkalommal öregbítették Tát és Magyarország hírnevét a 4000 fős sátor színpadán. Az együttes eljutott az Ő dirigálásával Tát testvértelepüléseire (Buseckbe, Ebedre, Kaplonyba, Mollnba) és

több alkalommal a 30 éve baráti bajor Schrattenbachba is.

A baráti zenekarok fogadásán túl, a Táton működő Musik-Land Utazási Iroda felkérésére Európa 15 országából, valamint az USA-ból, Kanadából és Ausztráliából érkező fúvószenekarokkal adtak közös hangversenyt.

2016. július 02-án, Tát testvértelepülésére, a Nagykároly mellett található Kaplonyba utaztak a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar tagjai. Szladik Tibor művészeti vezető dirigálásával még az érkezés napján felléptek a partiumi településen megrendezett VIII. Lápvesztiválon. Kaplony Székelyudvarhelytől pontosan félúton van. A táti zenészek ezt kihasználva úgy döntöttek, hogy megismerkednek Erdély néhány nevezettségével is. Székelyudvarhely mellett ellátogattak Parajdra, Szovátra, a Békás-szoroshoz. valamint a Gyilkos tóhoz. Megtekintették a Csíksomlyói kegytemplomot, Máréfalván a székely kapukat és Szejkefürdőn Orbán Balázs emlékművét. Farkaslakán koszorút helyeztek el Tamási Áron síremlékénél, melyet Szervátiusz Tibor, Tát város díszpolgára édesapjával együtt készített. A Farkaslaki Tamási Áron Művelődési Egyesület szervezésében 2016. július 5-én (kedden) önálló hangversenyt adtak a felújított helyi művelődési házban. A megalakulásának 30. évfordulóját tavaly ünneplő együttes Európa számos országában (Máltától-Finnországig) fellépett már. Az erdélyi utazással ezért az egyesület elnökségének nem titkolt célja volt, hogy a zenekar tagjai (különösen a fiatalok) megismerkedjenek Székelyföld nevezetességeivel, az ott élő magyar emberek életével is.

A zenekar a külföldi vendégszerepléseivel és a külföldi zenekarok fogadásával hozzájárul a népek közötti kulturális- és emberi kapcsolatok erősítéséhez, a nemzetiségi lakosság úgynevezett „híd”

szerepének minél hatékonyabb megvalósításához.

A fúvószenekar művészeti vezetője Szladik Tibor. Ő januárban vette át a karmesteri pálcát Zagyi Istvántól, aki 2016. május 15-én kapta meg (Szervátiusz Tibor után másodikként) Tát Város Pro Urbe kitüntetését.

A Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület elnöke Rózsavölgyi Károlyné, alapító zenekari tag. Az együttes létszáma 35 fő. A legfiatalabb tag 9, a legidősebb pedig 63 éves. A pártoló tagok száma közel 200 fő.

A zenekar próbái szerdánként 18 órakor kezdődnek a Táti Kultúrházban, melyre szeretettel várják a zenét tanuló, fúvószenekari játék iránt érdeklődő táti fiatalokat.

A Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület tagjai nagyon hálásak és ezúton is köszönik Tát Város Önkormányzatának, az Emberi Erőforrások Minisztériumának és a Táti Német Kisebbségi Önkormányzatnak az anyagi támogatását.

A magánszemélyek adója 1%-nak felajánlásait az alábbiak szerint használta fel az egyesület:

2012-ben 81.361 Ft
Autóbusz bérlet Bükfürdőre (2014.)
2013-ban 53.760 Ft
Autóbusz bérlet Bükfürdőre (2014.)
2014-ben 45.453 Ft
Schrattenbach-i Fúvószenekar fogadása (2015.)
2015-ban 76.746 Ft
30. Jubileumi hangverseny (2015.)

Támogatóink:

Táti fiatalok az Ifjúsági Világtalálkozón Krakkóban

Július utolsó hetében, Mihály atyának köszönhetően a Krakkóban megrendezésre kerülő Ifjúsági Világtalálkozón vettünk részt. Tátról, Daróczi Johannával, illetve Tokodról két fiatalal indultunk útnak a kétmillió ember közé.

Kedden részt vettünk a nyitómisén, amit a helyi érsek, Stanisław Dziwisz celebrált. Szerdától, reggelente katekéziseken vehettünk részt, ami nagyon jó lehetőség volt elmélkedni, kicsit elmélyülni, kiszakadni a hétköznapi rohanásából, ami alatt sokszor elfelejtjük hitünket, azt, hogy kik is vagyunk. A katekéziseket Kocsis Fülöp, Székely János és dr. Erdő Péter tartotta. A témák a lengyelek által lettek meghatározva, így biztosítva, hogy minden ország a saját nyelvén, mégis egy dologról elmélkedjen. Hivatalosan csütörtökön találkoztunk Ferenc pápával, ahol minden kontinens, illetve Lengyelország köszöntötte őt, mi mégsem itt találkoztunk vele először. Éppen a Wawelnál sétáltunk, amikor a hatalmas tömegben

arra lettünk figyelmesek, hogy több nyelven is kiabálják a pápa nevét. Egy emberként kezdtünk felé szaladni, lengyelek, brazilok, mindenki, aki csak ott volt. Végül egy korlátra felkapaszkodva pillanthattuk meg őt pár másodpercre. Péntek délelőtt volt lehetőségünk elmenni az Irgalmasság záródoklatára, ahol megtekinthettük az Irgalmasság bazilikáját, illetve II. János Pál bazilikáját, ahol átléphetünk az Irgalmasság kapuján és teljes búcsút nyerhetünk. Délután Ferenc pápával közös keresztutat jártunk végig, én is, illetve a tömeg nagy része ezt mezítláb tette, nagy lelki feltöltődést jelentett. Szombaton Ternyák Csaba celebrált Szentmisét, ami után elindulhattunk a virrasztás helyszínére. Hosszú út volt, de ahogy erdélyi

testvéreink mondják: „Ahány porszem tapadt bőrünkre, ahány esőcsepp esett ránk és amennyi napsugár érintette bőrünket, annyi kegyelmet kaptunk Istentől”.

A virrasztás egész életre szóló emlék marad, ahogyan a kétmillió fiatal, mindenki a saját nyelvén a helyiekkel és a pápával közösen mond rózsafüzért a kereszténységért, leírhatatlan érzés volt. A szabad ég alatt aludtunk, így másnap a záró szentmise helyszínén a gitárok hangolására ébredtünk. A záró szentmisén Ferenc pápa bejelentette, hogy a következő találkozó Panamában lesz és arra kért minket, hogy amit itt kaptunk vigyük haza és adjuk tovább, reméljük sikerül is! A mise után indultunk vissza a szállásunkra, az utat nagyban

megkönnyítették lengyel testvéreink, vízzel, kis frissítővel segítettek a 15 km leküzdését. Szerencsére mi is adhattunk nekik valamit, ha mást nem is egy kis emléket, hiszen Ternyák Csaba atya jóvoltából a legszebb mondatokkal köszönhattuk meg nekik ezt a gyönyörű hetet: „Polak, Wegier, dwa bratan-ki, i do szabli, i do szklanki”. / Lengyel, magyar, két jó barát, együtt harcol s issza borát./ Ezúton szeretném megköszönni Mihály atyának, az Egyháztestületnek, mindenkinek aki egy picit is segített abban, hogy eljuthattunk Krakkóba!

KOVÁCS ARANKA

Szent György Otthon hírei

Az idősök koruk miatt az időjárási frontokra érzékenyebbek, meglévő betegségeiket gyakran súlyosbítják a fronthatások. Az ápoló-gondozó nővérek a szokásosnál is nagyobb gondot fordítanak nyáron a megfelelő folyadékbevitelre. Gyakrabban kínáljuk a gyengébb állapotú lakókat hűsítő italokkal, de mindenki figyelmét felhívjuk, hogy fogyasszanak sok folyadékot, hűsítsék magukat, ügyelnek a könnyű, szellős öltözetre. A szobákat a kora reggeli szellőztetés után árnyékolással, ventilátorokkal próbáljuk védeni a felmelegedéstől. Az aktivitás csökkenése miatt nagyobb a

veszélye az izom- izületi fájdalmak erősödésének, amit rendszeres napi torna beiktatásával igyekszünk enyhíteni.

Hogy az érdeklődést is fenntartsuk vetélkedőket szervezünk. A nyári délelőtti körhöz tartozik még a közös limonádézás, fagyaltozás, dinnyeévés.

Az őszi közeledtével egyre több az érdeklődő, a hozzátartozók keresik a lehetőséget idős szülők elhelyezésére. Változott otthonba való bekerülés kérelmhez csatolt dokumentumok száma. Az érdeklődőknek szívesen adunk mindenre kiterjedő tájékoztatást személyes találkozások alkalmával.

Otthonápoláshoz is tudunk eszközsegítséget nyújtani a hozzánk fordulóknak. Gyakran nagy könnyebbség a családoknak átmenetileg a kerekesszék, járókeret egyéb betegápolási, kényelmi eszköz. A jövőben nagyobb felújítási tervek keretében a nyílászárók cseréjére kerülhet sor, valamint a tető beázás elleni védelme is esedékes. A kerti pihenőhelyek festése, karbantartása folyamatos, az épületen belül is mindig van javítani való.

Az Otthon ebben az évben ünnepelte a huszadik Szent György napot. A jubileumi rendezvényre a meghívott vendégek közt az előző igazgatókat –

Kertész Lászlónét, Kátai Ferencet is köszönthettük. Az eltelt két évtized alatt tett erőfeszítések eredményeképpen olyan korszerű körülményeket sikerült kialakítani, melyek alkalmazkodnak az idős emberek igényeihez. A lakó- és ápolási szobák felszereltségükkel, bútorzatukkal, a közösségi helyiségek tág terekkel, szolgáltatásokkal járulnak hozzá, hogy a hozzátartozók is érezzék – a családtagjuk megfelelő gondoskodást kap.

A lélek egészségéhez szükséges a szép, kulturált környezet. Az őszi várhatóan sok színes programot hoz, ami mozgalmasabbá, változatosabbá teszi a napokat még mielőtt megjelennek a hosszú téli esték.

PÉK KÁROLYNÉ,
MENTÁLHIGIÉNÉS MUNKATÁRS

Hívogat az iskola

„Itt van az ősz, itt van újra!”- Petőfi szép verse jut eszembe így tanévkezdéskor. Nem vagyok benne biztos, hogy ennek mindenki felhőtlenül örül, de véget ért a nyár, s ez magával hozta az új tanévet. A nyári kikapcsolódást, nyaralást, szabad életet szeptembertől felváltja a napi rend szerinti ébredés, a tanulás, a kötelesség teljesítése. Iskolánk pedagógusai már várják osztályaikat, tanulóinkat, csinosítják, szépítik tantermeinket.

A nyár folyamán a Botlik-Trans támogatásával kifestettük az elsőosztályosok tantermét, a harmadik osztályosok pedig új székeket kapta tőlük, köszönjük. A 2. b osztályos gyerekek szüleikkel, osztályfőnökükkel hintákat festettek, játszógumikat helyeztek le, festettek, hogy az egész nap iskolában lévő gyerekeknek minél több lehetőségük legyen a szabadtéri játékokra, felsős tanulóinknak kollégáim összefogásával elkészül a tornaterem mellett egy konditerem, ahol testnevelés órán és délutánonként edzhetnek.

A nyáron szervezett táborainkról külön beszámolnak gyerekeink néhány mondatban és képen. Minden táborunkban sikerült tudáshoz, élményekhez juttatni a résztvevő gyerekeket. Köszönet a szervezésért, lehetőségért, kollégáimnak a kísérésért, felügyeletért.

A nyár, változásokat hozott a köznevelési törvényben, az irányítás tartalmában és szerkezetében, melyet nekünk is meg kellett ismerni, és be kell tartani. Minden tanulóinkat érintő módosítást figyelembe veszünk, az első szülői értekezleteken a szülőket is tájékoztatjuk ezekről.

Iskolánkban dolgozó munkatársaim legfőbb törekvése, hogy jó felkészültséggel, szakmai tudással minden gyermekhez megtaláljuk a helyes utat fejlesztéséhez. Gyermekünk sok időt töltenek az iskolában, mi úgy szeretnénk, hogy a tanulás mellett közösség építő programok, versenyek, játékok, sok-sok szabadidős program is legyen számukra. Számítok ebben kollégáimra, szülőkre, minden velünk együtt gondolkodni tudó és tenni akaró partnerünkre.

Köszönök minden eddig kapott segítséget az iskolában folyó munkához. Tegyük együtt azért, hogy az iskola ne ürröm, hanem öröm legyen mindenki számára.

FILIP CSABÁNÉ

Nyári táborok az iskolában

Erzsébet-tábor – alsó tagozat

Július 24. és 29. között 50 alsó tagozatos gyerek öt kísérő tanárral részt vett a Zánkai Erzsébet-táborban. A zenés ébresztő és bőséges reggeli után sokrétű, izgalmas programok közül válogathattak a gyerekek. Többféle helyszínen zajlottak akadályversenyek, szellemi vetélkedők, KI-MIT-TUD, ügyességi játékok, erdei túrák. Különböző rendezvények is színesítették az eseményeket: koncertek, akrobatikus kerékpár bemutató, lovasbemutató.

A balatoni pancsolás mindig csúcspontja volt a napnak. A jó hangulatot még a hirtelen jött vihar sem tudta befolyásolni. A táborozók fáradságot nem ismerve vetették bele magukat a feladatokba, de a családról sem feledkeztek meg, amit a sok souvenir vásárlás is elárult. Rengeteg élménnyel gazdagodva mentek haza a gyerekek és mi felügyelő tanárok is jól éreztük magunkat.

„Jövőre újra találkozunk!” – ahogy hazaérkezéskor búcsúztak a gyerekek egymástól és tőlünk.

Bűnmegelőzés gyermekfejjel

A tanév végén iskolánkban bűnmegelőzési táborban vehettünk részt. Az öt napig tartó táborban nagyon sok érdekes dolgot tanulhattunk. Nemcsak az új ismeretek voltak fontosak, hanem rengeteget játszottunk, sportoltunk és új barátokat szereztünk.

Az első napon megismerkedtünk csapattársainkkal, a bennünket oktató, irányító Vali nénivel (Néveri Péter Edvárdné) és ifjú, lelkes segítőivel. Minden reggel

Erzsébet-tábor – felső tagozat

Idén Fonyód-ligeten üdülhetett ötven felsős gyerek az Erzsébet-táborban 2016. augusztus 7-12 között. Jó hangulatú utazás után elfoglalhattuk szállásunkat, majd a kiadós ebédet követően felfedeztük a táborot. A jó időt kihasználva a nap nagy részét strandolással töltöttük, ahol ismerősöket szerezve vízi kézilabda meccsre is sor került. Kedden délelőtt folytak a tábori olimpiát, ezeken Hajdú Dorina, Kállai Dani, Takács Máté és Papp Bence mérette meg magát az atlétikai számokban. A vízi kalandpark hatalmas sikert aratott, de a közelgő rossz idő öt perccel hamarabb véget vetett a programnak. A szerdai enyhételet követően, csütörtökön Balatonboglárra szerveztünk külön kirándulást kisvonnattal a kalandparkba. A bób- és kötélpályánál lelkesen állták ki a kígyózó sorokat. Este eredményhirdetésre került sor, ahol Hajdú Dorina és Kállai Dániel vehetett át érmet, az „Üzenj a jövőnek” plakátunk pedig különdíjat kapott. Pénteken kissé fáradtan, de egészségesen és élményekben gazdagon tértünk haza.

tornával indult: gondoskodtak állóképességünk edzéséről. Tájékoztatót kaptunk az internet előnyeiről és veszélyeiről. Ügyességi versenyeken vettünk részt: voltak váltó- és sorversenyek, nagyon sokat focizhattunk. Előfordultak érdekes és vicces jelenetek: ezek közül a „támadó menyétrúgás” volt a legnevetesegebb. Délutánonként kézműves foglalkozáson vehettünk részt, ahol sok szép dolgot készítettünk. Az ötödik napon a káros szenvedélyek hatásairól és veszélyeiről szakemberek oktattak bennünket. Az étkezések finomak és változatosak voltak, az egyik meleg napon még fagyit is kaptunk. Az öt nap alatt sokat tanultunk, játszottunk, tapasztalatokat és élményeket szereztünk. *Köszönjük a tartalmas táborot, reméljük jövőre is együtt lehetünk.*

KECK BALÁZS, PAPP DÁVID ÉS SZALÓKI BENCE
5. OSZT. TANULÓK

Hírek

Gólyahírek

Az idén (2016. január 1-től lapzártáig) született táti gyermekek, városunk legfiatalabb polgárai: Szabó Barnabás és dr. Enyedi Judit fia, Arzen; Farkas Béla és Bauer Brigitta lánya, Biborka; Muszela Tamás és Ádám Rita lánya, Léna; Gál Sándor és Mechler Fanni lánya, Molli; Petrovics Tamás és Szolnoki Klaudia lánya, Szófia; Radics István és dr. Nagy Katalin lánya, Olívia; Szomjú Szabolcs és György Mónika fia, Kristóf; Kozák Dániel és Horváth Ágnes fia, Bertalan; Kökény Mihály és Bartl Zsuzsa fia, Márk; Szívós Árpád és Szakmár Erika fia, Botond; Tarjáni Gusztáv és Csonka Erzsébet lánya, Noémi; Hajnal János és Putz Mónika lánya, Szonja; Kiss Pál és Mészáros Mariann fia, Pál, Csongor; Vidra Viktor és Juhász Henriett fia, Zalán; Nemes József és Ördög Emese fia, Dávid József; Földessy Róbert és Tódor Dóra fia, Levente; György András és Gyöngyösi Anita lánya, Boglárka; Nagy Norbert és Birosz Julianna fia, Noel; Vörös Gergő és Deli Adrienn Szilvia lánya, Emma Léna. Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk Nekik!

Táti focisták Mollnban

Július 22-24 között a Táti Sportegyesület felnőtt labdarúgó csapata ausztriai testvértelepülésünkre látogatott. Friedrich Reinisch polgármester úr mindkét testvérváros csapatát meghívta, de sajnos a busecki labdarúgók nem tudtak részt venni a tornán. A program jól illeszkedett a táti csapat bajnoki szezonra való felkészülésébe. A mérkőzés csodálatos környezetben zajlott. Az első félidőben 3-0-as előnyre tett szert a táti csapat, de a szünet sajnos a mérkőzés végét is jelentette, mert hatalmas felhőszakadás csapott le a településre. Így a testvérvárosi kapcsolatok ápolása egy sátor alatt közös beszélgetéssel folytatódott. Szombaton a mollni polgármester és segítője kíséretével egy tartalmas és igen szép kiránduláson vettek részt. Ezután a lövész klub vendégei voltak – a akik részt vettek az idei Táti Pünkösdi Napokon –, egy tartalmas ebédre és egy lövészetre. Délután a helyi sportegyesület labdarúgó tornáját nézték meg. Vasárnap reggel fájó szívvel búcsúztak osztrák vendégeinktől és a gyönyörű tájtól. Köszönik az utazásban nyújtott segítséget és támogatást a táti önkormányzatnak és Turi Lajos polgármester úrnak, valamint a szervező mollni vezetőknek.

Kupadöntőt játszott Tát

A táti egyesület történetében először került be a felnőtt labdarúgó csapat a Megyei Kupa döntőbe. Hatalmas sikerként könyvelték el a döntőbe jutást, hisz egy megye III-as csapat mellett (Csolnok) négy megye I. osztályú csapatot (Vértessomló, Ete, Tata, Sárísáp) búcsúztattak el a döntőig. S bár a 2016. június 11-én 4-1 arányban vereséget szenvedtek Lábatlan csapatától, kimagasló eredménynek számít ez a klub történetében. A tokod-üveggyári Monostori Tivadar edzőcentrumban megtartott döntőre nagyon sok szurkoló kísért el a csapatot, amiért hálás köszönetüket fejezik ki.

Fejlesztések az óvodában

A májusi óvodai beiratkozást követően vált világossá számunkra, hogy az oly sok évig nem használt csoportszoba (a kertvárosi épületben) a következő nevelési évben újra megtelik étellel. A szeptembert már egy megújult csoportszobával indíthattuk. Esztétikus, jól használható asztalok, székek, szekrények... várták, hogy birtokba vegyék a legkisebbek. Jelenleg az intézmény 10 csoporttal működik és előreláthatólag a gyermeklétszám meghaladja a 200 főt. A nyár folyamán több kültéri mozgásfejlesztő játékkal gyarapodott óvodánk. Két játékot már használatba vettek a gyerekek, a többi eszköz telepítése hamarosan megtörténik.

Programajánló

Jóga a Kultúrházban

Szalai Matildal. Nyugalmat szeretnél? Rugalmas és egészséges tested? Belső és külső egyensúlyt? Békét önmagaddal és a környezeteddel? Súlyt csökkenti szeretnél? Várlak keddenként 18.00–19.30-ig.

Fitt Team edzések

a Kultúrházban Mucsi-Nitti Adriennel. Hétfőnként 19 órától Álló-erőképesítő fejlesztő edzés (Tabata és intervall módszer), szerdánként 18.30 órától Disco bokszt, erőnléti elemekkel. infó: 06-30-279-4922.

Zumba fitness. Minden kedden és csütörtökön a táti Kultúrházban 19 órától. Gráfné Csévi Brigitta nemzetközileg elismert oktatóval. Salsa de Morena Tánc-stúdió. Infó: 06-20-974-5330; brigi@salsademorena.hu

Új, kezdő kubai salsa

tanfolyam indul a Kultúrházban, hétfőnként 19.30 órától. Első alkalom szeptember 12. Kezdőknek a tanfolyamhoz csatlakozni szeptember 26-ig lehet. Akik ismerik az alapokat később is csatlakozhatnak. Nem kell párba jönni! Jó társaság, vidám hangulat, feltöltődés, kikapcsolódás, garantált jó zenék. Salsa de Morena Tánc-stúdió. Infó: 06-20-974-5330; brigi@salsademorena.hu.

Táncanfolyam kezdő gyerekek részére

Sonkután Rita vezetésével (Mozdulat Táncművészeti Egyesület) hétfőnként a Kultúrházban. 15.30 óvodások, 16.15 iskola alsó tagozatosok, 17.00 iskola felső tagozatosok számára. Stílusok: balett, jazz, tánc, show tánc, videoklip tánc. Infó: 06-30-607-1000; mozdulat.tanciskola@gmail.com.

Szilveszteri bál

a Die Lausbuben zenekarral a Kultúrházban. A 2006-ban alakult fiatalokból álló együttes állandó fellépője nem csak a környék vagy a megye, de az ország több nagyvárosának bálján. Repertoárjukon ugyanúgy megtalálhatók a dallamos vagy épp pörgős sváb dalok, mint az igényesen előadott magyar és nemzetközi tánc- és szórakoztató zene.

Festőkurzus Simon M.

Veronika Cserhát - Munkácsy és Holló László díjas, KUNST MEISTER festőművésszel. Következő foglalkozás: Siker képek, 3. alkalom. 2016. szeptember 25-én 15 órától. Helyszínváltás! A kurzus nem a kultúrházban, hanem az iskola kertvárosi épületében lesz megtartva. A kurzus-hoz új tagok is csatlakozhatnak. Információ: Simon M. Veronika: Mobil: 06-20-661-3371; simonmveronika@gmail.com.

Sakkoktatás a III. Béla Általános Iskola ebédlőjében (Tát, Fő út 82.), szeptember 15-től, csütörtökönként 14.30 órától.

Őszi ruhabörze a Kultúrházban, október 1-jén 9–12 óráig.

Gyertek és nézzetek körül, hiszen nem csak gyerekruhák, hanem felnőtt ruhák, ékszerek, könyvek, cipők, játékok, kézzel készített ajándéktárgyak várnak majd új tulajdonosukra.

Egy kis esti természet-tudomány Krakó László tanár úrral

Következő előadások: október 6. – Érdekes és különleges légköri jelenségek; október 20. – A globális felmelegedésről, a tudomány tévedése, realitás, vagy világméretű átverés; november 10. – Atomerőmű katasztrófák, csernobil története percről percre; november 24. – Vízerművek a Duna mentén, Németországtól Romániáig; december 8. – Az orvosi képalkotás csúcstechnikai eszközei a gyógyászatban: CT, MRI, PET, gamma kamera, ultrahang és társai; január 5. – Különleges és veszélyes anyagok (katonai, terrorcselekmények, békés célú, pirotechnikai alkalmazások); január 19. – Kábítószerek és hallucinogén anyagok, designer drogok.

Zenebölcsi Gröbl Krisztinával

keddenként 17 órától a Kultúrházban. A babákat ölbeli játékokkal tornáztatjuk, hintáztatjuk, döngyözzük, csikizzuk, kacajra fakasztjuk. A gyerekek kipróbálhatnak különböző ritmushangszereket, buborékokat kergethetnek. Ezzel a foglalkozással fejleszthetjük a babák, beszédképességét, ritmusérzékét, hallását, mozgását.

Szentivánéji emlék

A nagy babaparádéről

10 éves jubileum alkalmából, 2016. június 24-26-án, a Szent Iván éj ünnephez, valamint a Múzeumok éjszakája programokhoz kapcsolódva került megrendezésre a nagy babaparádé. Akik megtekintették a kultúrház termeiben berendezett kiállítást, láthatták, hogy ez a szó nem túlzás. Talán nem rendeztek még Magyarországon ilyen nagyszabású babakiállítást, ahol ennyi alkotást csodálhattak meg egyszerre.

Már az előtérben – a Szent Iván éj hangulatához illő – színes virágfüzerek, papírtündérek serege, porcelánmanók és koboldok fogadták a látogatókat. A nagyteremben együtt láthatták a Táti Porcelánbaba Klub egy évtized alatt elkészült hét életképét. A jelenetekben szereplő babáinkon a különböző történelmi korok viseleteit is bemutatjuk (reneszánsz, barokk, századforduló), de az öltözetek sorából a táti sváb népviselet sem maradt ki (locsolkodós életkép). A folyosón és a könyvtárban Czibuláné Csicsman Erzsébet babakészítő mester mesés babavilága várta a látogatókat. Kicsik és nagyok boldogan ismertek rá a Grimm-mesék alakjaira, Jancsira és Juliskára, Hamupipókéra, Hófehérekre, Holle anyóra, a Béka királyfira. A klasszikus mesék mellett nagyon imponált a gyerekeknek Harry Potter és Szörnyella De Frász is. Az oda-készített mesekönyvekből lelkes

segítők, vagy akár a gyerekeket kísérő anyukák, apukák mesélhettek a gyerekeknek. Nagy sikere volt a kicsik körében a könyvtárban kialakított játszószigetnek, ahol játékbabákat öltöztethettek kedvük szerint, hiszen a kiállított művészbabákat csak tisztes távolságból lehetett csodálni.

Az emeleti galériában kapott helyet az országosan meghirdetett II. Táti Babakészítő Versenyre nevezett – különböző technikával készült – 35 alkotás, melyek Nyíregyházától Nagykanizsáig, az ország különböző részeiről érkeztek. A textil-, népviseletes, reborn- (újszülött) és porcelánbabák mellett számos egyéb anyagot is felhasználtak a készítők (nemez, fimo) és babaruha kategóriában is voltak indulók. Sokak fantáziáját megmozgatta a Szent Iván éji ünnepkör, tündérvilága.

Babaklubunk a kiállítások mellett tartalmas programokkal

várta a közönséget ezen a három napon. A megnyitón – Szent Iván napján – a közös ünnepségből nem maradtak ki büszkeségeink a Táti Német Nemzetiségi Asszony- és Férfikórus, akik ízelítőt adtak a vendégeknek a táti sváb dallamokból. A Szentivánéji lampionos csónakfelvonuláson, a Kis-Dunán, a Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar „kis éji zenével” járult hozzá a romantikus hangulat megteremtéséhez, melyhez a helyi katolikus Karitásztól tagjai is csatlakoztak hangulatos kísérettel, világító karkötőket osztogatva a gyerekeknek. Másnap délután számos program várta a gyerekeket: a táti óvónők arcfestéssel királylányokat, tündérek és manókat varázsoltak a kicsikből, akik ez láthatóan nagyon élveztek. Úgyes kezű, fáradhatatlan segítőkink invitálták a gyerekeket különböző kézműves foglalkozásokra. Lehetett papírbabát készíteni és öltöztetni, a legkisebbek gipszbabákat festettek, a nagyobbak papírtündéreket készítettek. Mindezek mellett szórakozhattak kedvükre – volt légvár, óriásbuborék fújás, ráadásként hókuszpókusz bűvész műsor. A kislányok – a Mozdulat TSE Táti csoportjai és a Táti Mazsorettesek – tündéri táncaikkal levették lábukról a közönséget. Eközben a Kis-Duna partján, a táti Kő-gátnál már javában dolgoztak az ecsetek a festővásznakon. Simon M. Veronika tanítványai igyekeztek megörökíteni a táj szépségeit a festőművész úttmutatásával. Az elkészült

festmények egy rögtönzött kiállítás-megnyitó keretében kerültek bemutatásra a kultúrház aulájában, ahol mindenki megcsodálta azokat. Az esti operett műsor már a felnőtteknek szólt, Suki András prímás zenekarával kísérte Szeredy Krisztina és Éliás Tibor operaénekeseket, kik megénekeltek a közönséget is. A sötétedés beálltával a Kultúrház előtti téren felállított csillagászati távcsövön keresztül lehetett kémlelni a Szentivánéji égboltot. Az estét egy felejthetetlen tűz-tánc-show zárta. Az Anima Prizma Mozgásműhelytáncosai teljesen elvarázsoltak bennünket. A szórakoztató programok mellett gondolkodni kellett az idelátogató babakészítőkre is, hiszen többen szállást is foglaltak városunkban erre a pár napra. Részükre a pénteki ünnepélyes megnyitó és a vasárnapi eredményhirdetés mellett szombat délelőtt szakmai programokkal, babakonferenciával készültünk. A programok alatt – a Múzeumok éjszakáján – késő estig ingyenes buszjárat közlekedett Tát és Esztergom között, melyet vendégünk többen ki is használtak.

A II. Táti Babakészítő verseny zsűrizésére három neves szakembert is sikerült megnyernünk, akik mindhárman örömmel vállalták, hogy a babakonferencia keretében egy-egy témában előadást is tartanak. Keglovicz Ferencné Zita a Magyar Babarátok Egyesületének elnöke, az ő szervező munkája honosította meg hazánkban a porcelánbaba készítést, lelkes szervezője az évenként megrendezésre kerülő országos kiállításnak és versenynek. Előadásában a porcelánbaba készítés történetéről hallhattunk. Dr. Györgyi Erzsébet a Kiss Áron Magyar Játék Társaság elnökeként szintén segíti a babakészítőket, számtalan kiállítás szervezője, arra lelkesítette a résztvevőket, hogy tegyünk együtt a magyar babakultúráért! Valamennyiünk számára igen hasznos és érdekes volt Ék

2016 – városunkban az ünnepek éve

Idén 20 éves a Buseck-Molln-Tát testvérvárosi kapcsolat, 25 éve épült újjá az Orbán kápolna, több művészeti csoportunk is jubileumi születésnapot ünnepelt. 25 éve indította útjára Kátai Ferencé a Kultúrház és Könyvtár akkori igazgatója a táti Mazsorettes csoportot, és még nyugdíjba vonulása előtt – 10 éve – megszervezte a Táti Porcelánbaba Klubot, ezt a párját ritkító közösséget, mely az ország egyetlen porcelánbaba klubja. Természetesen ez a klub nem jöhetett volna létre, Czibuláné Csicsman Erzsébet (a klub művészeti vezetője) – a porcelánbaba készítés gyémántkoszorús mestere – nélkül. Ő vezette be a táti és környékbeli hölgyeket a porcelánbaba készítés fortélyaiába, az ő szakmai irányításával készülnek a szebbnél-szebb babák, kompozíciók, életképek.

Erzsébet iparművész, jelmeztervező előadása is, aki a viseletek történetéről mesélt, hiszen a babákat öltöztetni is kell és egy történelmi viseletnél különösen fontos, korhűség. Nemcsak a tárlat berendezéséhez, a zsűrizésben is nagy szükség volt mesterünk, Czibuláné Csicsman Erzsébet útmutatására, munkájára. Több éves szakmai tapasztalata alapján sok jó tanáccsal látta el a babakészítőket. (Természetesen mi, táti babások úgy

gondoltuk, hogy úgy fair, ha nem indulunk a versenyen.) A verseny díjazottjai örömmel fogadták az oklevél mellé azt a kis porcelán szobrocskát (kislány táti sváb viseletben), melyet Erzsike készített el műhelyében. A mester bemutatót is tartott, örömmel avatta be az érdeklődőket a porcelánbaba készítés fázisaiba az öntéstől kezdve a megmunkáláson keresztül (csiszolás, égetés, festés, összeállítás) a kész babáig. Bízunk benne, hogy akik

eljöttek, és velünk ünnepeltek a rendezvény három napján - jól érezték magukat, szép emlékekkel távoztak. Talán sikerült elérni célunkat egyrészt, hogy minél több embert csábítsunk Tátra, hogy ismerjék meg városunkat, kulturális értékeinket másrészt, hogy bevonjuk, ill. együtt ünnepeljünk településünk lakóival. Polgármesterünk, Turi Lajos első szóra elvállalta a fővédnökséget. Támogatta rendezvényünket a Táti Német Kisebbségi Önkormányzat, a Helytörténeti Alapítvány is. Ezekén kívül számos táti polgár segített, ki miben tudott: volt aki anyagi támogatást nyújtott, volt aki kétkézi munkáját ajánlotta fel, valaki szalmabálát, volt aki babákat fuvarozott, dekorált és még sorolhatnám. Köszönet mindenkinek! A babakészítőknek, akik elküldték alkotásaikat, és köszönet illeti a zsűrit is munkájukért!

Nekünk, a Táti Porcelánbaba Klub tagjainak nem kis feladat volt megrendezni ezt a nagy babaparádét, ami talán egyszeri és megismételhetetlennek tűnik most. Akik eljöttek és végignézték a kiállított babákat láthatták, hogy készítőjük szívét-lelkét adta megformázásukhoz, arra törekedett,

hogy minden a helyén legyen, harmóniában. A gyerekek elé valódi mesevilág tárult, a felnőttek pedig visszaidézhatték gyermekkorukat. Nagy öröm volt látni a sok mosolygó arcot, bezsebelni sok bókot, elismerést a kiállítás ideje alatt (július 3-ig volt megtekinthető) - ez minden nehézséget elfeledtetett. Valaki azt írta vendégkönyvünkbe: „a világ minden pontján megállná ez a kiállítás a helyét”, és ezt is írták: „Külön gratuláció a díszlettervezőnek, gyönyörű az összhang, csodaszép minden apró részlet.” - igen, erre törekedtünk, ezért dolgoztunk! Reméljük, hogy akik látták nem felejtik el egyhamar, és hogy kis közösségünk sokáig tud még együtt munkálkodni, szépítve kisvárosunk lakóinak lelkét, hiszen „a jónak mindig a szép csinál utat.”!

PAPPNÉ ADOLF ERZSÉBET

A II. Táti Babakészítő Verseny eredményei:

Textil kategóriában: 1. Paray Júlia Gyönygyi (Győr) - Kapuvári népviselet, 2. Csipke Ferencné (Tokod) - Hamupipőke, 3. Szigetiné László Marianna és Szigeti László (Nagyszentjános) - Ludas Matyi és Rúzsáné Nagy Krisztina (Mogyorósbánya) - Lujza baba; **Porcelán kategóriában:** 1. Helga Huber (Celldömölk) - Antik reprodukció, 2. Molnárné Farkas Irén (Balatonszőlős) - Bella; **Reborn kategóriában:** 1. Szabó Gyuláné (Pécs) - Bori, 2. Vécsei Ilona (Vác) - Gabriella, 3. Melegné Bordás Zsuzsanna (Felsőörs) - Jázmin; **Fantázia kategóriában:** 1. Molnár Eszter (Győr) - Tündér és Szatmári Istvánné (Nyíregyháza) - Tündér manóival, 2. Bogárné Kovács Magdolna (Nagykanizsa) - Szofi angyalkái, 3. Robotka Imréné (Tokod) - Ószanyó; **Babaruha kategóriában:** 1. Bíró Józsefné (Budapest) - Keresztelő ruha 2. Bogárné Kovács Magdolna (Nagykanizsa) - Foltvarrással díszített babaruhák; **A Kiss Áron Magyar Játék Társaság különdíját kapta:** Barcsayné Németh Hedvig (Győr) - Tündér-keresztanyák; Süvegcs Zoltánné (Tokod) - Nagyi mesél; **A Magyar Bababarátok Egyesületének különdíját kapta:** Szatmári Istvánné (Nyíregyháza) - Tündér manóival

Táti Halzer

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI LAPJA

Felelős kiadó: Turi Lajos polgármester | **Tel/Fax:** (33) 514-510 | **E-mail:** polghivatal@tat.hu

A szerkesztőség elérhetősége: Tel/Fax: (33)504-710 | E-mail: telehaztat@juropnet.hu | **Szerkesztő:** Hámos László

Lapterv: Szeder P. Balázs | **Nyomda:** „Spori Print Vincze” Kft. Esztergom | Készült 2000 példányban

SZÜRETI MULATSÁG

TÁT-2016.09.24. (szombat)

15.00-19.00 Népi Játsszótér, kosaras fakörhintával

15.00-18.00 Kézműves Játsszóház

16.00-18.00 Lovagoltatás-lovaskocsikázás

16.00-tól

- **Táti Német Nemzetiségi Asszonykórus**
- **Óvodások műsora**
- **Iskolások Tánccsoportja**
- **Nyugdíjas Klub Vegyeskórusa**
- **Táti Férfikórus**
- **Váralja Néptáncgyűttes (Esztergom)**

17.30 „**Borban az igazság, borban a vigasz**”
szüreti show műsor

- **Pesti Zenés Színpad, Duna Művészegyűttes táncművészei**

18.30 **Táti Német Nemzetiségi Fúvószenekar**

19.30-23.00 **UTCABÁL a Táti Koktél Partyval**

közben 21.00 **Tűz-tánc-show – Anima Prizma Mozgásműhely**

Helyszín: Kultúrház és Könyvtár, 2534 Tát Móricz Zsigmond u. 2.

Tel: 33/504-710; E-mail: telehaztat@juropnet.hu

A szervezők a műsorváltoztatás jogát fenntartják! • Eső esetén a programok a Kultúrház nagytermében kerülnek megrendezésre.